

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

PL. ÚS 1/06-35

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 10. marca 2010 v pléne zloženom z predsedníčky Ivetty Macejkovej a zo sudcov Jána Auxta, Petra Brňáka, Ľubomíra Dobríka, Ľudmily Gajdošíkovej, Juraja Horvátha, Sergeja Kohuta, Jána Lubyho, Lajosa Mészároša, Marianny Mochnáčovej, Ladislava Orosza a Rudolfa Tkáčika o návrhu generálneho prokurátora Slovenskej republiky na začatie konania o súlade § 25 ods. 4 zákona č. 657/2004 Z. z. o tepelnej energetike v znení neskorších predpisov s čl. 1 ods. 1 prvou vetou, čl. 35 ods. 1 a čl. 55 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky takto

r o z h o d o l :

Návrhu generálneho prokurátora Slovenskej republiky **n e v y h o v u j e .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bol 3. januára 2006 doručený návrh generálneho prokurátora Slovenskej republiky (ďalej len „navrhovateľ“) na začatie konania o súlade § 25 ods. 4 zákona č. 657/2004 Z. z. o tepelnej energetike v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o tepelnej energetike“) s čl. 1 ods. 1 prvou vetou, čl. 35 ods. 1 a čl. 55 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“).

Navrhovateľ v odôvodnení svojho návrhu okrem iného uvádza:

„Dňa 1. januára 2005 nadobudol účinnosť zákon č. 657/2004 Z. z.. Tento zákon v platnom znení obsahuje i ustanovenie § 25 ods. 4.

Podľa § 25 ods. 4 zákona č. 657/2004 Z. z. ... overovanie hospodárnosti prevádzky sústavy tepelných zariadení podľa odseku 2 písm. c) vykonáva za úhradu vo výške ekonomicky oprávnených nákladov príspevková organizácia zriadená ministerstvom. ...

Základom hospodárskej súťaže je voľnosť vstupu na trh, rovnosť pravidiel správania sa na trhu účastníkov v hospodárskej súťaži. Slovenská republika v článku 55 ods. 2 Ústavy SR zaručuje, že zabezpečí základné pravidlá vstupu do hospodárskej súťaže a účasti na nej, pretože trhová ekonomika sa nemôže bez nej normálne vyvíjať.

Právo podnikat' je ústavnou zárukou slobody výkonu hospodárskej činnosti podľa uváženia. I keď je možné ho vo verejnom záujme obmedziť zákonom, zákonodarca musí pritom rešpektovať aj iné zásady, zakotvené v Ústave, najmä existenciu hospodárskej súťaže...

Ústavný súd sa takisto zaoberal aj verejným záujmom na obmedzenie hospodárskej súťaže. Pričom skonštatoval, že tento nemožno predpokladať, ale treba ho preukázať. V Slovenskej republike však nikdy neboli uvedené dôvody, pre ktoré by bolo možné obmedziť hospodársku súťaž vo verejnom záujme. Tak isto aj obmedzenie práva na podnikanie nemôže mať svojvoľný charakter, ale musí sa diať na základe verejného záujmu. Tento princíp patrí pri tvorbe práva k všeobecným princípom právneho štátu. Zákonodarca však svoj postup pri obmedzení podnikateľských aktivít, pri prevádzke sústavy tepelných zariadení pre fyzické a právnické osoby ničím nezdôvodnil a teda postupoval v rozpore s vyššie uvedeným princípom.

Overovanie hospodárnosti prevádzky sústavy tepelných zariadení bolo až do 31. decembra 2004 voľnou živnosťou, ktorú vykonávali na základe živnostenského

oprávnenia fyzické osoby, právnické osoby ako aj Slovenská energetická agentúra ako príspevková organizácia Ministerstva hospodárstva Slovenskej republiky.

Od 1. januára 2005 bolo konkurenčné hospodárske prostredie na úseku činnosti overovania hospodárnosti prevádzky sústavy tepelných zariadení narušené a došlo k vážnemu obmedzeniu hospodárskej súťaže a týmto následne k narušeniu hospodárskej trhovej ekonomiky ako základného ústavného princípu v spomenutej oblasti ekonomiky. Takéto obmedzenie hospodárskej súťaže sa však neopiera o žiaden dôvod. Predmetná činnosť nemá strategický význam pre Slovenskú republiku ako takú, ani pre chod jej hospodárstva. Ani samotný predkladateľ návrhu zákona v dôvodovej správe neuvádza žiaden argument na podporu takéhoto závažného znemožnenia hospodárskej súťaže. V tejto súvislosti treba zdôrazniť, že predkladateľ k tejto problematike neuvádza vôbec žiaden argument, takže samotná dôvodová správa prechádza túto zmenu právneho stavu mlčaním. Z uvedeného vyplýva, že nie je reálne daný žiaden verejný záujem na postulovaní právnej úpravy znemožňujúcej hospodársku súťaž na úseku overovania hospodárnosti prevádzky sústavy tepelných zariadení.

Ak zákonodarca za tohto skutkového stavu prijal napadnutú právnu úpravu, zasiahol bez dostatočného dôvodu i do právnej istoty subjektov, ktoré si túto činnosť slobodne vybrali v minulosti ako predmet svojho podnikania a investovali svoje prostriedky do prístrojov a zariadení umožňujúcich túto činnosť technicky vykonávať. Ochrana právnej istoty subjektov práva je však jedným zo základných pilierov právneho štátu a je úlohou zákonodarcu pri svojej zákonodarnej činnosti plne rešpektovať a chrániť všetky aspekty právnej istoty. Ak teda prihliadneme na povinnosť zákonodarcu realizovať výklad a uplatňovanie zákonov v súlade s Ústavou, musíme nevyhnutne vyžadovať aj rešpektovanie jednotlivých ústavných článkov v ich vzájomných súvislostiach už pri tvorbe zákonov samotných. Možnosť danú zákonodarcovi obmedzovať zákonom výkon povolání či činností nemožno vnímať ako bezhraničnú, ale len ako možnosť uplatniteľnú v medziach stanovených aj inými článkami Ústavy, než je článok 35 ods. 2, ktorý túto možnosť poskytuje.

Ak teda zákonodarca prijal napadnutú právnu úpravu bez dostatočného dôvodu zapríčinil zánik hospodárskej súťaže v oblasti činnosti overovania hospodárnosti prevádzky sústavy tepelných zariadení, čím bez dostatočného dôvodu zasiahol do práva podnikat'

a narušil tak i právnu istotu subjektov, ktoré až do prijatia napadnutej právnej úpravy túto činnosť vykonávali ako predmet svojho slobodne zvoleného podnikania.“

Navrhovateľ navrhol, aby ústavný súd na základe jeho návrhu vydal tento nález:

„Ustanovenie § 25 ods. 4 zákona č. 657/2004 Z. z. o tepelnej energetike nie je v súlade s článkom 1 ods. 1 vetou prvou, článkami 35 ods. 1 a článkami 55 ods. 2 Ústavy.“

Ústavný súd uznesením č. k. PL. ÚS 1/06-7 z 13. marca 2006 návrh navrhovateľa prijal na ďalšie konanie. Po prijatí návrhu na ďalšie konanie ústavný súd vyzval podpredsedu Národnej rady Slovenskej republiky (ďalej aj „národná rada“) a vtedajšiu ministerku spravodlivosti Slovenskej republiky (ďalej len „ministerka spravodlivosti“), neskôr ministra spravodlivosti Slovenskej republiky (ďalej len „minister spravodlivosti“), ako zástupcov Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo spravodlivosti“), ktoré zastupuje vládu Slovenskej republiky (ďalej len „vláda“) ako vedľajšieho účastníka, aby sa vyjadrili, či trvajú na tom, aby sa vo veci konalo ústne pojednávanie. Podpredsedu národnej rady a ministerku spravodlivosti zároveň vyzval, aby sa vyjadrili k návrhu.

Vzhľadom na oznámenia navrhovateľa, podpredsedu národnej rady a ministra spravodlivosti, že netrvajú na tom, aby sa vo veci konalo ústne pojednávanie, ústavný súd v súlade s § 30 ods. 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) upustil od ústneho pojednávania, keďže od neho nebolo možné očakávať ďalšie objasnenie veci.

Vo vyjadrení podpredsedu národnej rady k návrhu navrhovateľa, ktoré bolo ústavnému súdu doručené 6. júna 2006, sa okrem iného uvádza:

„Ako stanovisko Národnej rady Slovenskej republiky uvádzam, že po formálnej stránke Národná rada Slovenskej republiky schválila zákon v súlade ustanovenou potrebnou väčšinou poslancov Národnej rady SR a zákon bol podpísaný príslušnými ústavnými činiteľmi a bol vyhlásený v Zbierke zákonov SR. Národná rada Slovenskej republiky je presvedčená, že prijatý zákon je v súlade s Ústavou SR a právnym poriadkom

SR. Je však na Ústavnom súde SR, aby v súvislosti s podaným návrhom posúdil ústavnosť napadnutých ustanovení.“

Z listu ministra spravodlivosti doručeného ústavnému súdu 19. júna 2009, ktorým súhlasil s upustením od ústneho pojednávania, vyplýva, že svoje právo vyjadriť sa k veci nevyužil.

Pre potreby objektívneho posúdenia preskúmvanej problematiky ústavný súd požiadal Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo hospodárstva“) ako gestora vládneho návrhu zákona o tepelnej energetike o vyjadrenie sa k veci.

Ministerstvo hospodárstva vo svojom vyjadrení č. 1791/2009-1000 z 19. októbra 2009 okrem iného uviedlo:

«Do 1. januára 2005 platil zákon č. 70/1998 Z. z. o energetike, ktorý v sebe zahŕňal aj úpravu výroby a distribúcie tepla. Všeobecne záväzný právny predpis vydaný na jeho základe vyhláška Ministerstva hospodárstva SR č. 15/1998 Z. z. upravovala aj hospodárnosť prevádzky sústavy tepelných zariadení, čo si vyžadovalo aj vykonávanie merania normatívov a merania účinnosti zdroja tepla, izolačné vlastnosti rozvodov tepla a spotrebu tepla, ktoré významne ovplyvňujú cenu tepla pre konečného spotrebiteľa. Tieto merania a analytické vyhodnocovania pre regióny Slovenska už v tom čase zabezpečovala mimo iných aj príspevková organizácia Ministerstva hospodárstva SR (Slovenská energetická agentúra) za oprávnené náklady. Podľa zákona č. 70/1998 Z. z. o energetike mohli merania sústavy tepelných zariadení (hospodárnosť) vykonávať aj právnické a fyzické osoby na základe živnostenského listu.

Ministerstvo hospodárstva SR v tomto období obdržalo veľké množstvo sťažností na podozrenie z nehospodárnosti výroby a dodávky tepla po odberné miesto, ktoré je fakturačným miestom medzi dodávateľom tepla a odberateľom tepla. Kontrolu nad dodržiavaním ustanovení zákona robila a robí Štátna energetická inšpekcia Trenčín, ktorá zistila vo väčšine podnetov oprávnenosť sťažností konečného spotrebiteľa. Ustanovením príspevkovej organizácie MH SR (SEA) pre kontrolu hospodárnosti výroby a dodávky tepla pre konečného spotrebiteľa sa významne znížil počet sťažností. ...

Výstupy z overovania (stanovené normatívne účinnosti výroby, rozvodu a transformácie tepla) sa využívajú, okrem monitorovania energetickej efektívnosti v segmente regulovaných subjektov v tepelnej energetike aj pri regulácii ceny tepla pre dodávateľov tepla, a to pri regulácii variabilnej zložky ceny tepla. Princíp regulácie variabilnej zložky ceny tepla, ktorej rozhodujúcu časť tvoria náklady na palivo spočíva v tom, že pre výpočet jednotkovej ceny (euro/GJ) sa uplatňujú normatívne účinnosti výroby, transformácie a rozvodu tepla stanovené pri overovaní. To znamená, že v cene tepla sú premietnuté iba technicky akceptovateľné straty tepla. Nehospodárnosť pri výrobe a rozvode tepla nie je oprávnenou nákladovou položkou ceny tepla a nemôže sa v cene tepla uplatňovať. Nedodržiavaním normatívnych ukazovateľov regulovaný subjekt produkuje finančnú stratu, ktorú musí vykryť zo zisku alebo úsporou ostatných nákladov, ktoré tvoria cenu tepla. Uvedený mechanizmus regulácie ceny tepla nepriamo stimuluje regulované subjekty v tepelnej energetike, aby zvyšovali technickú úroveň zariadení na výrobu a rozvod tepla, zlepšovali energetickú hospodárnosť výroby a rozvodu tepla a tým aj dodržiavanie normatívnych účinností, ktoré sa určujú pri overovaní hospodárnosti prevádzky sústav tepelných zariadení, aby eliminovali finančné straty zapríčinené nehospodárnosťou pri dodávke tepla. ...

Slovenská republika musí mať jednotnú metodiku overovania. V prípade, keby výkony overovania boli podnikateľskou činnosťou, regulované subjekty by mohli ovplyvňovať výsledky overovania a v konečnom dôsledku „konzervovať“ nehospodárnosť pri dodávke tepla, pričom by sa značne narušila ochrana odberateľov a konečných spotrebiteľov tepla. Ustanovenie § 25 ods. 4 spracovatelia návrhu zákona považujú za konanie vo verejnom záujme. Ide predovšetkým o to, aby podklady získané overovaním mohli byť využité nezávislým regulačným orgánom pri konečnom určení ceny tepla pre dodávateľa. Verejný záujem v tomto prípade je možné označiť ako záujem ochrany konečného spotrebiteľa pred monopolným postavením dodávateľa a toto obmedzenie výkonu podnikateľských aktivít živnostníkov je podľa názoru spracovateľa zákona povýšené nad oprávneným záujmom živnostníkov a odo dňa výkonu jednotnej metodiky overovania prinieslo zvýšenie verejného blaha....

Cena za výkony overovania je regulovaná URSO podľa vyhlášky č. 59/2008 Z. z., ktorou sa mení a dopĺňa vyhláška URSO č. 328/2005 Z. z., ktorou sa určuje spôsob

overovania hospodárnosti prevádzky sústavy tepelných zariadení, ukazovatele energetickej účinnosti zariadení na výrobu tepla a distribúciu tepla, normatívne ukazovatele spotreby tepla, rozsah ekonomicky oprávnených nákladov na overenie hospodárnosti prevádzky sústavy tepelných zariadení a spôsob úhrady týchto nákladov.»

II.

Podľa čl. 125 ods. 1 písm. a) ústavy ústavný súd rozhoduje o súlade zákonov s ústavou, s ústavnými zákonmi a s medzinárodnými zmluvami, s ktorými vyslovila súhlas národná rada a ktoré boli ratifikované a vyhlásené spôsobom ustanoveným zákonom.

Z návrhu navrhovateľa vyplýva, že úlohou ústavného súdu v tomto konaní je posúdiť, či § 25 ods. 4 zákona o tepelnej energetike je, alebo nie je v súlade s čl. 1 ods. 1 prvou vetou, čl. 35 ods. 1 a čl. 55 ods. 2 ústavy.

Podľa § 25 ods. 4 zákona o tepelnej energetike overovanie hospodárnosti prevádzky sústavy tepelných zariadení podľa odseku 2 písm. c) vykonáva za úhradu vo výške ekonomicky oprávnených nákladov príspevková organizácia zriadená ministerstvom.

Podľa čl. 1 ods. 1 prvej vety ústavy Slovenská republika je zvrchovaný, demokratický a právny štát.

Podľa čl. 35 ods. 1 ústavy každý má právo na slobodnú voľbu povolania a prípravu naň, ako aj právo podnikat' a uskutočňovať inú zárobkovú činnosť.

Podľa čl. 35 ods. 2 ústavy zákon môže ustanoviť podmienky a obmedzenia výkonu určitých povolaní alebo činností.

Podľa čl. 55 ods. 2 ústavy Slovenská republika chráni a podporuje hospodársku súťaž. Podrobnosti ustanoví zákon.

Navrhovateľ svoje tvrdenie o nesúlade § 25 ods. 4 zákona o tepelnej energetike s čl. 1 ods. 1 prvou vetou, čl. 35 ods. 1 a čl. 55 ods. 2 ústavy opiera predovšetkým o argument, že zákonodarca svoj postup pri obmedzení podnikateľských aktivít pri overovaní hospodárnosti prevádzky sústavy tepelných zariadení pre fyzické osoby a právnické osoby ničím nezdôvodnil, a teda postupoval v rozpore s princípom, podľa ktorého právo podnikat' je ústavnou zárukou slobody výkonu hospodárskej činnosti podľa uváženia, a i keď je možné ho vo verejnom záujme obmedziť zákonom, zákonodarca musí rešpektovať aj iné zásady zakotvené v ústave, najmä existenciu hospodárskej súťaže.

Z vyjadrenia podpredsedu národnej rady vyplýva jeho presvedčenie o súlade § 25 ods. 4 zákona o tepelnej energetike s ústavou.

III.

Vzhľadom na namietaný rozpor § 25 ods. 4 zákona o tepelnej energetike s čl. 1 ods. 1 prvou vetou ústavy ústavný súd považoval za potrebné poukázať na svoje kľúčové právne názory k obsahu, interpretácii a uplatňovaniu všeobecného princípu právneho štátu, ktorý je ako fundamentálny princíp zaväzujúci všetky orgány verejnej moci vyjadrený v čl. 1 ods. 1 prvej vete ústavy.

Ústavný súd v prvom rade považoval za potrebné pripomenúť svoju stabilizovanú judikatúru, podľa ktorej „príkazy ústavných noriem obsiahnuté v jednotlivých článkoch ústavy (t. j. aj všeobecný princíp právneho štátu) je potrebné rešpektovať aj pri prijímaní každého zákona Národnej rady Slovenskej republiky, a to bez ohľadu na to, či ide o zákon, ktorým sa určité spoločenské vzťahy upravujú po prvýkrát, alebo o zákon, ktorým sa mení, prípadne dopĺňa už predtým existujúca zákonná úprava určitých spoločenských vzťahov“ (napr. PL. ÚS 38/ 95, PL. ÚS 25/00). Z judikatúry ústavného súdu tiež vyplýva, že každý zákon by mal spĺňať požiadavky, ktoré sú vo všeobecnosti kladené na akúkoľvek zákonnú úpravu v právnom štáte a ktoré možno odvodiť z čl. 1 ods. 1 ústavy (PL. ÚS 1/04).

Navrhovateľ vo svojom návrhu poukazuje na zásah do princípu právnej istoty a uvádza, že *„Ak zákonodarca... prijal napadnutú právnu úpravu, zasiahol bez dostatočného dôvodu i do právnej istoty subjektov, ktoré si túto činnosť slobodne vybrali v minulosti ako predmet svojho podnikania...“*.

Princíp právnej istoty je nepochybne neoddeliteľnou súčasťou princípov právneho štátu zaručeného čl. 1 ods. 1 ústavy (mutatis mutandis II. ÚS 48/97, PL. ÚS 37/99, PL. ÚS 49/03, PL. ÚS 25/00, PL. ÚS 1/04, PL. ÚS 6/04 atď.). Ústavný súd v súvislosti s princípom právnej istoty vo svojej judikatúre už viackrát uviedol, že s jeho uplatňovaním v právnom štáte sa spája požiadavka všeobecnosti, platnosti, trvácnosti, stability, racionálnosti a spravodlivého obsahu právnych noriem [PL. ÚS 15/98 (tiež napr. PL. ÚS 1/04 alebo PL. ÚS 8/04)].

V súvislosti s princípom právnej istoty a ochrany dôvery občanov (subjektov práva) v právny poriadok ústavný súd vo svojej judikatúre konštantne pripomína, že jeho súčasťou je aj zákaz retroaktivity, t. j. zákaz spätného pôsobenia právnych predpisov, ich častí, resp. ich jednotlivých ustanovení (napr. PL. ÚS 36/95, PL. ÚS 37/99, PL. ÚS 49/03, PL. ÚS 6/04), pričom rozlišuje medzi pravou a nepravou retroaktivitou.

Za nepravú retroaktivitu ústavný súd považuje stav, v ktorom nová právna úprava nevytvára žiadne právne účinky smerujúce predto deň nadobudnutia jej účinnosti, avšak kvalifikuje tie právne úkony, ku ktorým došlo ešte pred nadobudnutím jej účinnosti, v dôsledku čoho môže dôjsť k zmene alebo zrušeniu tých právnych účinkov, ktoré boli predtým späté s ich uzavretím (PL. ÚS 38/99, PL. ÚS 28/00, PL. ÚS 25/05). O nepravú retroaktivitu ide v prípade, ak zákon uzná skutkové podstaty alebo právne skutočnosti, ktoré vznikli počas účinnosti skoršieho zákona, súčasne však prináša určité zmeny právnych následkov, ktoré s nimi súvisia, pokiaľ tieto právne následky v čase nadobudnutia účinnosti tohto nového zákona ešte nenastali (PL. ÚS 3/00, PL. ÚS 28/00, PL. ÚS 25/05).

V posudzovanom prípade je žiaduce zohľadniť aj princíp, resp. zásadu primeranosti (proporcionality), ktorý podľa stabilizovanej judikatúry ústavného súdu

(napr. PL. ÚS 52/99, PL. ÚS 49/03 alebo PL. ÚS 1/04) tiež patrí medzi ústavné princípy vlastné právnenému štátu.

Vo vzťahu k princípu (zásade) proporcionality možno z doterajšej judikatúry ústavného súdu vyvodit', že obmedzenie, resp. zasahovanie do ústavou chránených práv a slobôd, a teda aj do základného práva podnikat' a uskutočňovať inú zárobkovú činnosť podľa čl. 35 ods. 1 ústavy, je ústavne akceptovateľné len vtedy, ak je ustanovené zákonom, zodpovedá niektorému legitímnemu cieľu a je nevyhnutné v demokratickej spoločnosti na dosiahnutie sledovaného cieľa, t. j. ospravedlňuje ho existencia naliehavej spoločenskej potreby a primerane (spravodlivo) vyvážený vzťah medzi použitými prostriedkami a sledovaným cieľom (mutatis mutandis PL. ÚS 3/00, I. ÚS 4/02, I. ÚS 36/02 alebo I. ÚS 193/03).

Vo vzťahu k čl. 35 ods. 1 ústavy ústavný súd vyslovil tento právny názor (sp. zn. PL. ÚS 37/99): „Podľa čl. 35 ods. 2 ústavy zákon môže ustanoviť podmienky a obmedzenia výkonu určitých povolání alebo činností. Ústava tak zaručuje každému právo na slobodnú voľbu povolania, a to už od štádia prípravy naň, ako aj právo podnikat' a uskutočňovať inú zárobkovú činnosť. Pripúšťa však možnosti zákonom ustanoviť podmienky a obmedzenia výkonu určitých povolání a činností.“

Ďalším článkom ústavy, s ustanoveniami ktorého nie je podľa navrhovateľa súladná právna úprava obsiahnutá v § 25 ods. 4 zákona o tepelnej energetike, je čl. 55 ods. 2, k výkladu ktorého ústavný súd už v minulosti vo viacerých svojich rozhodnutiach zaujal stanovisko.

V rozhodnutí sp. zn. PL. ÚS 13/97 ústavný súd uviedol, že čl. 55 ods. 2 ústavy nezaručuje právo na hospodársku súťaž ani právo byť účastníkom hospodárskej súťaže. Týmto ústavným článkom sa formulujú princípy hospodárskej politiky Slovenskej republiky, medzi ktoré patrí aj podporovanie a ochrana konkurenčného hospodárskeho prostredia a vytváranie právnych prostriedkov a záruk proti obmedzeniu hospodárskej súťaže, ktoré zákon označí za nedovolené.

Základné ústavné princípy v právnom štáte určujú činnosť všetkých štátnych orgánov a predurčujú proces tvorby a obsah právnych predpisov, pretože normy uvedené v ústave v právnom štáte nemajú iba politický alebo deklaratórny význam.

Článok 55 ods. 2 ústavy právne záväzným spôsobom ustanovuje záujem Slovenskej republiky chrániť a podporovať hospodársku súťaž. Pretože čl. 55 ods. 2 ústavy je ústavnou normou, v spojení s čl. 2 ods. 2 a čl. 152 ods. 4 ústavy sa touto normou zakladá povinnosť všetkých štátnych orgánov Slovenskej republiky správať sa tak, aby v relevantných spoločenských vzťahoch chránili a podporovali hospodársku súťaž. Druhá veta čl. 55 ods. 2 ústavy má právny význam nielen pre určenie, ktorý štátny orgán má právomoc tvoriť právo na ochranu a podporu hospodárskej súťaže. Formulácia „podrobnosti ustanoví zákon“ nevytvára len ústavný základ na prijatie zákona o ochrane hospodárskej súťaže. V súlade s ústavou prevzatým príkazom chrániť a podporovať hospodársku súťaž má národná rada právomoc prijímať právne normy na ochranu a podporu hospodárskej súťaže v zákonoch o daniach, o cenách a v množstve ďalších zákonov, v ktorých možno chrániť a podporovať hospodársku súťaž.

Základom hospodárskej súťaže je voľnosť vstupu na trh a rovnosť pravidiel správania na trhu pre účastníkov hospodárskej súťaže. Slovenská republika prostredníctvom čl. 55 ods. 2 ústavy zaručuje, že zabezpečí základné pravidlá vstupu do hospodárskej súťaže a účasti na hospodárskej súťaži. Ústavný súd vo svojom rozhodnutí (sp. zn. PL. ÚS 13/97) už zdôraznil, že hospodárska súťaž sa neuskutočňuje navzájom medzi všetkými subjektmi vykonávajúcimi hospodársku činnosť; táto sa realizuje medzi súťažiacimi na relevantných trhoch Slovenskej republiky. Nerovnaké právne postavenie účastníkov hospodárskej súťaže by bolo v súlade s čl. 55 ods. 2 ústavy len vtedy, ak by ho zákonodarca ustanovil vo verejnom záujme. Ústava síce výslovne nezdôrazňuje v čl. 55 ods. 2 požiadavku ochrany verejného záujmu, avšak táto patrí k všeobecným princípom implikovaným v princípoch tvorby práva v právnom štáte. Preto má právny význam aj vo vzťahu k princípom ochrany a podpory hospodárskej súťaže.

Je potrebné zdôrazniť, že pri každom obmedzení základných práv a slobôd, a teda aj v posudzovanom prípade, musí zákonodarca brať na zreteľ ústavné príkazy a limity vyplývajúce z iných ústavných noriem a tiež (a najmä) z ústavných princípov vrátane princípu právnej istoty a princípu proporcionality.

IV.

Aplikujúc právne názory a východiská uvedené v III. časti odôvodnenia tohto nálezu na posudzovaný prípad namietaného nesúladu § 25 ods. 4 zákona o tepelnej energetike s čl. 1 ods. 1, čl. 35 ods. 1 a čl. 55 ods. 2 ústavy ústavný súd dospel k týmto záverom:

Pred 1. januárom 2005, keď nadobudla účinnosť navrhovateľom napadnutá právna úprava, reguloval okrem iných aj túto problematiku zákon č. 70/1998 Z. z. o energetike a o zmene zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o energetike“), ktorého predmetom bola úprava podmienok podnikania v elektroenergetike, plynárenstve a zásobovaní teplom, ďalej úprava práv a povinností fyzických osôb a právnických osôb, ktoré podnikali v energetických odvetviach, práv a povinností odberateľov elektriny, plynu a tepla, ako aj úprava obmedzujúcich opatrení v stavoch núdze a pri predchádzaní stavom núdze v energetických odvetviach, štátna regulácia v energetike a napokon úprava dozoru nad dodržiavaním tohto zákona.

Hospodárnosťou prevádzky sústavy tepelných zariadení sa podľa § 36 ods. 1 zákona o energetike rozumelo racionálne využívanie zdrojov energie s cieľom efektívne využívať teplo na vykurovanie, klimatizáciu a prípravu teplej úžitkovej vody alebo na technologické účely.

Podľa § 36 ods. 2 písm. a) zákona o energetike bol dodávateľ tepla povinný zabezpečiť najmenej jedenkrát za rok overenie hospodárnosti prevádzky sústavy tepelných zariadení po odberné miesto.

V texte zákona o energetike však absentovali ustanovenia, ktoré by bližšie upravovali podmienky výkonu overovania hospodárnosti prevádzky sústavy tepelných zariadení, a teda žiadnym spôsobom neobmedzovali možnosť podnikania v tejto oblasti (overovanie hospodárnosti) na účely § 36 ods. 2 písm. a) zákona o energetike. Táto právna úprava umožňovala vykonávať overovanie hospodárnosti prevádzky sústavy tepelných zariadení aj fyzickým osobám (živnostníkom) a právnickým osobám na základe živnostenského oprávnenia ako voľnú živnosť, pre prevádzkovanie ktorej museli byť splnené všeobecné podmienky. Preukazovanie odbornej ani inej spôsobilosti sa nevyžadovalo (§ 25 zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov).

Ako vyplýva z dôvodovej správy k zákonu o tepelnej energetike (jej všeobecnej časti), dôvody, ktoré viedli k prijatiu novej právnej úpravy, boli tieto:

„Zo zhodnotenia doterajšej aplikácie unifikovaného zákona o podnikaní v energetike upravenej v zákone č. 70/1998 Z. z. o energetike..., ktorý upravoval problematiku podnikania v tepelnej energetike, vyplynula potreba podrobnejšie a samostatne upraviť niektoré podmienky podnikania v tepelnej energetike, najmä práva a povinnosti účastníkov trhu s teplom, podmienky hospodárnosti prevádzky tepelných zariadení, obmedzujúce opatrenia súvisiace so stavom núdze v tepelnej energetike, ale aj práva a povinnosti osôb, ktorých právom chránené záujmy môžu byť výkonom práv a povinností účastníkov trhu s teplom dotknuté. Je tiež potrebné vytvoriť právny rámec na postupný prechod kompetencií v oblasti vecnej regulácie podnikania v tepelnej energetike i v oblasti cenovej regulácie ceny vyrobeného tepla, teplej vody a tepla dodávaného v teplej úžitkovej vode z Ministerstva hospodárstva SR a Úradu pre reguláciu sieťových odvetví, teda z orgánov štátnej správy na orgány samosprávy, na obce a vyššie územné celky.

Vzhľadom na rozsah a zložitosť navrhovaných zmien v právnej úprave podnikania v tepelnej energetike sa navrhujú tieto zmeny riešiť v novom samostatnom zákone o tepelnej energetike, čím sa právna úprava podnikania v tepelnej energetike vyčleňuje z doterajšej unifikovanej právnej úpravy podnikania v energetike, ale na druhej strane sa podmienky podnikania v tepelnej energetike upravujú podrobnejšie, prehľadnejšie a z hľadiska

zohľadnenia špecifických podmienok podnikania v tepelnej energetike aj viac jednoznačnejšie a prehľadnejšie.“

Predmet novej právnej úpravy je oproti predošlej zameraný iba na oblasť tepelnej energetiky a predstavuje úpravu podmienok podnikania v tepelnej energetike, úpravu práv a povinností účastníkov trhu s teplom, úpravu hospodárnosti prevádzky sústavy tepelných zariadení, ďalej úpravu obmedzujúcich opatrení súvisiacich so stavom núdze v tepelnej energetike, úpravu pôsobnosti orgánov štátnej správy a obcí a výkon štátneho dozoru v tepelnej energetike, a napokon úpravu práv a povinností fyzických osôb a právnických osôb, ktorých práva, právom chránené záujmy alebo povinnosti môžu byť dotknuté výkonom práv a povinností účastníkov trhu s teplom. Predmetom podnikania podľa zákona o tepelnej energetike je výroba tepla, výroba a rozvod tepla alebo rozvod tepla pre odberateľa alebo konečného spotrebiteľa. Cieľom prijatia tohto zákona bolo vytvoriť podmienky pre rozvoj trhu s teplom, a to najmä v dôsledku jednoznačne ustanovených práv a povinností jednotlivých účastníkov trhu s teplom (pozri dôvodová správa). Zákon o tepelnej energetike upravuje oblasť podnikania v tepelnej energetike, ktorá sa vyznačuje oproti iným energetickým odvetviam (elektroenergetika a plynárenstvo) najmä tým, že výrobcovia a dodávatelia tepla nemajú oproti výrobcom a dodávateľom iných energií tak dominantné postavenie na trhu, v dôsledku čoho sú v tejto oblasti podnikania vytvorené primerané podmienky na rozvoj hospodárskej súťaže a trhových síl, a to aj vzhľadom na stupeň diverzifikácie výroby a rozvodu tepla.

Podnikať v tepelnej energetike možno na základe povolenia, ktoré fyzickej osobe alebo právnickej osobe vydá svojím rozhodnutím Úrad pre reguláciu sieťových odvetí ako orgán štátnej správy v prípade splnenia všetkých zákonom ustanovených podmienok žiadateľa o vydanie povolenia. Takáto právna úprava nevykazuje žiaden rozpor ústavou, čo navrhovateľ ani nenamietal.

Z hľadiska posudzovania danej veci treba za kľúčovú považovať skutočnosť, že znenie § 25 ods. 4 zákona o tepelnej energetike vylúčilo možnosť, aby na účely § 25 ods. 2 písm. c) tohto zákona vykonávali overovanie hospodárnosti prevádzky sústavy tepelných

zariadení fyzické osoby – živnostníci alebo právnické osoby (na základe živnostenského oprávnenia), ktoré takéto overovanie do prijatia novej právnej úpravy vykonávali.

Zákon o tepelnej energetike ustanovil pre zabezpečovanie hospodárnosti prevádzky sústavy tepelných zariadení (a jej overovanie) podrobnejšiu, konkrétnejšiu a najmä prísnejšiu úpravu. Potvrdzujú to najmä § 25 ods. 1 a 2 písm. c) zákona o tepelnej energetike.

Podľa § 25 ods. 1 zákona o tepelnej energetike výrobca tepla, dodávateľ a odberateľ sú povinní dodržiavať zásady hospodárnosti prevádzky sústavy tepelných zariadení. Hospodárnosťou prevádzky sústavy tepelných zariadení na účely tohto zákona sa rozumie také jej prevádzkovanie, ktoré spĺňa ukazovatele energetickej účinnosti zariadení na výrobu tepla a distribúciu tepla a normatívne ukazovatele spotreby tepla; normatívnym ukazovateľom spotreby tepla sa rozumie maximálna spotreba tepla na dosiahnutie optimálnej energetickej účinnosti tepelného zariadenia.

Podľa § 25 ods. 2 písm. c) zákona o tepelnej energetike je dodávateľ povinný zabezpečiť jedenkrát za tri roky overenie hospodárnosti prevádzky sústavy tepelných zariadení po odberné miesto; overenie hospodárnosti prevádzky zariadenia na výrobu tepla, ktoré využíva tuhé alebo kvapalné fosílné palivá, zabezpečiť jedenkrát za dva roky; ak dôjde k podstatnej zmene technických parametrov, inštalovaného výkonu, skutočného odberu alebo organizácie prevádzky sústavy tepelných zariadení po odberné miesto, je dodávateľ povinný zabezpečiť overenie hospodárnosti prevádzky sústavy tepelných zariadení po odberné miesto najneskôr do 12 mesiacov od vykonanej zmeny.

Zabezpečenie hospodárnosti prevádzky sústavy tepelných zariadení je nepochybne vo verejnom záujme. Jedným z kľúčových prostriedkov slúžiacim na dosiahnutie tohto verejného záujmu je objektívne overovanie hospodárnosti prevádzky sústavy tepelných zariadení uskutočňované podľa jednotnej metodiky. Z tohto dôvodu zákonodarca v § 25 ods. 4 zákona o tepelnej energetike ustanovil, že overovanie hospodárnosti prevádzky sústavy tepelných zariadení bude vykonávať za úhradu vo výške ekonomicky oprávnených nákladov príspevková organizácia zriadená ministerstvom hospodárstva.

Podľa § 21 ods. 2 zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o rozpočtových pravidlách“) príspevková organizácia je právnická osoba štátu, obce a vyššieho územného celku, ktorej menej ako 50 % výrobných nákladov je pokrytých tržbami a ktorá je na štátny rozpočet, rozpočet obce alebo na rozpočet vyššieho územného celku zapojená príspevkom. Platia pre ňu finančné vzťahy určené zriaďovateľom v rámci jeho rozpočtu.

Príspevkové organizácie možno zriadiť na plnenie úloh štátu, obce alebo vyššieho územného celku vyplývajúcich z osobitných predpisov. Nemožno ich však zriadiť na výkon rozhodovacích právomocí, ktoré pre zriaďovateľa vyplývajú z osobitných predpisov (§ 21 ods. 3 zákona o rozpočtových pravidlách).

Z uvedeného (v súvislosti s čl. 35 ods. 1 a čl. 55 ods. 2 ústavy) vyplýva, že ustanovenie podmienok a obmedzenie výkonu určitého povolania a určitých hospodárskych činností uskutočňuje verejná moc vo verejnom záujme, ktorým je predovšetkým záujem na kvalite výkonu takýchto činností. V týchto prípadoch je potrebné vždy sledovať, či obmedzenie práva (na slobodnú voľbu povolania) takýmto verejným záujmom je ešte proporcionálne alebo či dokonca nedochádza takýmto obmedzením k narušeniu či popretiu zmyslu a podstaty základného práva (práva podnikat' a uskutočňovať inú zárobkovú činnosť zaručeného v čl. 35 ods. 1 ústavy).

Pokiaľ ide o verejný záujem zabezpečovať hospodárnosť prevádzky sústavy tepelných zariadení určením konkrétneho subjektu – príspevkovej organizácie zriadenej ministerstvom hospodárstva pre overovanie hospodárnosti prevádzky sústavy tepelných zariadení, tento možno vyvodit' z účelu, pre ktorý k tomuto overovaniu dochádza. Overovaním sa zisťujú skutočnosti o stave prevádzky sústavy tepelných zariadení, ukazovatele energetickej účinnosti jednotlivých častí sústavy tepelných zariadení a hospodárnosť prevádzky sústavy tepelných zariadení. Nemožno spochybniť, že tieto ukazovatele majú charakter indikátorov, na základe ktorých možno následne prijímať či už

priame, alebo nepriame opatrenia, na zabezpečenie trvalo udržateľného rozvoja životného prostredia, úspornej energetickej politiky (tak regiónov, ako aj štátu), a tým aj ovplyvnenie energetickej náročnosti ekonomiky.

Ako vyplýva z vyjadrenia ministerstva hospodárstva, výstupy z overovania sa využívajú pri regulácii variabilnej zložky ceny tepla, ktorej rozhodujúcu časť tvoria náklady na palivo. Pre výpočet jednotkovej ceny sa uplatňujú normatívne účinnosti výroby, transformácie a rozvodu tepla určené pri overovaní. V cene tepla sú teda premietnuté iba technicky akceptovateľné straty tepla. Nehospodárnosť pri výrobe a rozvode tepla sa nemôže v jeho cene uplatňovať. Mechanizmus regulácie ceny tepla nepriamo stimuluje regulované subjekty k zvyšovaniu technickej úrovne zariadení na výrobu a rozvod tepla, zlepšovaniu energetickej hospodárnosti výroby a rozvodu tepla, a tým aj dodržiavanie normatívnych účinností, ktoré sa určujú pri overovaní hospodárnosti prevádzky sústav tepelných zariadení, aby eliminovali finančné straty zapríčinené nehospodárnosťou pri dodávke tepla.

Výsledky overenia sú teda podkladom na určovanie štandardov energetickej účinnosti zariadení na výrobu, rozvod a spotrebu tepelnej energie, a tým prispievajú k zabezpečeniu celkového hospodárneho využívania energie. V neposlednom rade hospodárnosť prevádzky sústavy tepelných zariadení má nepriamy dopad aj na ekonomické zaťaženie spotrebiteľov v súvislosti so spotrebou tepla.

Ak tepelná energetika zabezpečí výrobu tepla v požadovanom množstve a kvalite a pritom spoľahlivo a dlhodobo, tak to nesporne prispieva k rastu životnej úrovne. Na druhej strane predstavuje tepelná energetika jednu z oblastí ekonomických aktivít, ktoré sa spätne zásadným spôsobom môžu podieľať na znižovaní kvality života občanov, na znečisťovaní životného prostredia a vyčerpaní prírodných zdrojov (najmä neobnoviteľných). Preto je nevyhnutné zabezpečiť vzájomnú úzku prepojenosť energetických a environmentálnych aspektov v oblasti energetického plánovania a riadenia, ako aj pri praktickej činnosti pri výrobe, rozvode a spotrebe energie.

Veľký význam pri súčasnom riešení energetických a environmentálnych cieľov má hospodárne využívanie tepelnej energie spočívajúce v opatreniach a činnostiach zameraných na zvyšovanie celkovej energetickej účinnosti (t. j. zvyšovanie účinnosti energetických premien, znižovanie mernej spotreby energie a strát pri jej využívaní).

Tieto skutočnosti však pre svoje reálne využitie vyžadujú jednotnosť postupov a použitých technológií na získavanie údajov spôsobilých zabezpečiť vyššie uvedené ciele v oblasti tepelnej energetiky, a to najmä prostredníctvom overovania hospodárnosti prevádzky sústavy tepelných zariadení.

Za daných okolností je z ústavného hľadiska akceptovateľný názor ministerstva hospodárstva, podľa ktorého Slovenská republika musí mať jednotnú metodiku overovania hospodárnosti prevádzky sústavy tepelných zariadení, ktorej uplatňovanie v praxi je najvhodnejšie zabezpečovať prostredníctvom príspevkovej organizácie zriadenej a riadenej týmto ministerstvom. Je pochopiteľný aj záver, že nejednotné vykonávanie tohto overovania pre účely zákona o tepelnej energetike by mohlo ovplyvňovať výsledky overovania a v konečnom dôsledku tolerovať nehospodárnosť pri dodávke tepla, čím by sa značne narušila ochrana odberateľov a konečných spotrebiteľov tepla.

Prijatá zákonná úprava umožnila príslušným orgánom štátnej správy získavať jednotný a jednoznačný prehľad relevantných údajov o hospodárnosti prevádzky sústavy tepelných zariadení prihliadnúc aj na jednotnosť ekonomického zaťaženia dotknutých subjektov.

Na tomto mieste sa žiada zdôrazniť, že aj v iných štátoch okrem Slovenskej republiky, ktoré sú založené na trhovej ekonomike, existujú určité povolania a sféry činností, ktorých konštituovanie a zabezpečovanie si ponecháva v rukách verejná moc z dôvodu ochrany dôležitého verejného záujmu.

Z dosiaľ uvedeného možno vyvodiť, že na účely zabezpečovania hospodárnosti prevádzky sústavy tepelných zariadení prostredníctvom overovania uskutočňovaného

príspevkovou organizáciou zriadenou ministerstvom hospodárstva existuje dostatočný verejný záujem, ktorým možno podľa názoru ústavného súdu ospravedlniť zásah do podnikania, a tým aj obmedzenie hospodárskej súťaže v tejto oblasti. V tomto prípade treba zdôrazniť, že to bola práve verejná moc, ktorá iniciovala už predošlou právnou úpravou existenciu takej činnosti (overovanie hospodárnosti prevádzky sústavy tepelných zariadení), pričom pre jej potreby a účely je táto činnosť vykonávaná príspevkovou organizáciou zriadenou ministerstvom hospodárstva, ktorá je zárukou splnenia podmienok ustanovených pre výkon overovania hospodárnosti prevádzky sústavy tepelných zariadení, ako aj jeho objektívneho vykonávania. V neposlednom rade sa žiada zdôrazniť, že existencia verejného záujmu na ustanovení podmienok uskutočňovania, ako aj samotného výkonu určitého povolania alebo činnosti je ďaleko intenzívnejšia v prípadoch, ak ide o výkon odbornej činnosti pre účely verejnej správy (oproti podmienkam výkonu „štandardnej“ podnikateľskej činnosti), a to zvlášť vtedy, ak ide o činnosť, prostredníctvom ktorej sa de facto vykonáva kontrola podnikateľskej činnosti v určitom odbore či odvetví.

Záujem na ochrane konečného spotrebiteľa, ktorý súčasná právna úprava sleduje, z hľadiska verejného záujmu prevažuje nad oprávneným záujmom podnikateľských subjektov na výkon overovania hospodárnosti prevádzky sústavy tepelných zariadení pre účely zákona o tepelnej energetike [uvedené v § 25 ods. 2 písm. c)]. Na prospech tohto záveru možno poukázať aj na poznatky ministerstva hospodárstva získané pri preskúvaní sťažností pre podozrenie z nehospodárnosti výroby a dodávky tepla po odberné miesto, ktorých väčšina (sťažností) bola za účinnosti predošlej právnej úpravy opodstatnená a ktorých počet sa za účinnosti terajšej právnej úpravy znížil (pozri vyjadrenie ministerstva hospodárstva).

Ústavný súd navyše podotýka, že napadnutá úprava obmedzila výkon podnikateľskej činnosti iba a jedine na účely § 25 ods. 2 písm. c) zákona o tepelnej energetike. K inému obmedzeniu podnikateľskej činnosti zákonom o tepelnej energetike nedošlo. Pokiaľ ide o možnosti výkonu tejto podnikateľskej činnosti pre iné účely ako tie, ktoré vyplývajú z § 25 ods. 2 písm. c) zákona o tepelnej energetike, ústavný súd poznamenáva, že táto otázka nie je predmetom tohto konania.

Z dosiaľ uvedených skutkových záverov vyplýva, že napadnutá právna úprava nebola prijatá samoučelne. Z tohto pohľadu preto nemožno vyvodit', že by došlo k svojvoľnému alebo neodôvodnenému obmedzeniu základného práva podnikat'. Naopak, prijaté ustanovenie smeruje k naplneniu legitímneho účelu, ktorý je z hľadiska zabezpečovania verejného záujmu dostatočne dôležitý, aby odôvodnil obmedzenie označeného základného práva, preto ho možno považovať za zlučiteľný s princípom právneho štátu. Rovnako tieto závery odôvodňujú racionálnosť tohoto zákonného obmedzenia a jeho cieľa.

Ústavný súd sa taktiež zaoberal otázkou, či obmedzenie podnikania v oblasti overovania hospodárnosti prevádzky sústavy tepelných zariadení bolo z hľadiska zverenia jeho výkonu iba príspevkovej organizácii nevyhnutné. Je zjavné, že v takmer každom prípade obmedzenia základných práv a slobôd je predstaviteľné aj menej obmedzujúce riešenie. Avšak takéto striktné chápanie „nevyhnutnosti“ by mohlo demokraticky neprípustným spôsobom zúžiť priestor parlamentu pre realizáciu jeho politiky. Preto ústavný súd vzal do úvahy aj istý priestor pre uváženie parlamentu nezabúdajúc však na zásadu minimalizácie zásahov do základných práv a slobôd.

Ako už bolo uvedené, hospodárnosť prevádzky sústavy tepelných zariadení má preukázateľne dopad na širokú oblasť života spoločnosti (kvalita života občanov, životné prostredie, rozsah čerpania prírodných zdrojov a pod.) a jej overovanie nepochybne predstavuje podstatný prvok pri regulácii samotného podnikania v oblasti tepelnej energetiky (výroba tepla, výroba a rozvod tepla, rozvod tepla). Z tohto hľadiska možno preto konštatovať, že obmedzenie overovania hospodárnosti prevádzky sústavy tepelných zariadení je nevyhnutné a to aj s prihliadnutím na uvedenú potrebu zabezpečenia jednotnosti, prehľadnosti a objektívnosti výsledkov overovania.

Podľa názoru ústavného súdu je takéto obmedzenie základného práva v limitoch čl. 13 ods. 3 a 4 ústavy.

V súvislosti s navrhovateľom tvrdeným zásahom do právnej istoty subjektov, ktoré si overovanie hospodárnosti prevádzky sústavy tepelných zariadení slobodne vybrali v minulosti ako predmet svojho podnikania, ústavný súd opätovne pripomína, že v danom prípade ide o nepravú retroaktivitu, ktorá síce nie je štandardným vstupom do existujúcich právnych vzťahov, ale nie je vylúčená, pokiaľ to vyžadujú závažné dôvody všeobecného záujmu. V preskúmvanej veci skutočne došlo k obmedzeniu výkonu overovania hospodárnosti prevádzky sústavy tepelných zariadení na účely § 25 ods. 2 písm. c) zákona o tepelnej energetike ustanovením subjektu, ktorý takúto činnosť môže vykonávať, avšak z dôvodov (už rozoberaných), ktoré sú v celkovom kontexte právnej úpravy oblasti tepelnej energetiky ústavne akceptovateľné aj v rámci posudzovania ústavnosti napadnutého § 25 ods. 4 zákona o tepelnej energetike s čl. 1 ods. 1 ústavy.

Na základe uvedeného dospel ústavný súd k záveru, že § 25 ods. 4 zákona o tepelnej energetike je v súlade s čl. 1 ods. 1 prvou vetou, čl. 35 ods. 1 a čl. 55 ods. 2 ústavy, preto rozhodol tak, ako to je uvedené vo výrokovej časti tohto nálezu.

K tomuto rozhodnutiu sa podľa § 32 ods. 1 zákona o ústavnom súde pripája odlišné stanovisko sudcov Ľubomíra Dobríka, Lajosa Mészároša a Rudolfa Tkáčika.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 10. marca 2010